

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za meec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanipla plačuje se od četrstopenne petit-vrste po 6 kr., če se oznaniło jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnishvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznaniła, t. j. vse administrativne stvari.

iz državnega zbora.

Na Dunaji, 7. maja 1887.

V poslanski zbornici razvija se še zmiraj počasno in dolgočasno razprava o ministerstvu notranjih zadev. Danes so bile seje v obeh zbornicah in poslanci zapustili so svojo zbornico, da je bila sklepčnost dvomljiva, ter šli v gospodsko zbornico. Kaj se godi v tem najodličnejšem zastopstvu države? Te dne sem se je avstrijskemu občinstvu naznanjala pomenljivost današnje debate. Kakor da bi se imela država postaviti na drugo podlago, kakor da bi se verska sistema spreminjala ali bi se imelo razpravljati v kakem drugem socijalni red preustrojem načrtu, — tako se je zbornica in občinstvo pripravljalo na današnjo debato — o Šmerlingovem predlogu, kateri zahteva, da bi zbornica izrekla, da ministerstvo ni bilo opravičeno nad sodišču v Pragi ukazati, da se imajo v čeških pravdah tudi posvetovanja vršiti in sodbe sklepati ter v originalu izdavat v češkem jeziku. — Bogu bodi potoženo, da je v Avstriji mogoče po četrstoletni veljavi ustavnih pravic in osobito §. 19. tem zak. v takem vprašanji razpravljati. To pa tudi „a contrario“ dokazuje vsakemu z navadnimi duševnimi silami obdarovanemu, to dokazuje inozemstvu, kako neutemeljene so tožbe o zatiranji nemštva. Kjer so take razprave mogoče tam ni zatiran Nemec, tam je zatiran Slovan.

Prišlo je nenavadno dosti članov gospodske zbornice, okolu 120, mej njimi škofa Stepišnik in Misija. Galerije bile so že pred pričetkom prenapolnjene.

Poročevalec večine komisije bivši minister baron Courad prečita poročilo in predlog, kateri izjavlja, da vlada ni postopala protipostavno z omenjeno naredbo, da pa se ji naroča, da v bodoče čuva nemški jezik, kakor notranji uradni jezik. Vidi se temu predlogu, da kar v prvem odstavku izjavlja, v drugem preklicuje, — je neki pol tič pol miš in res ga ni bilo v zbornici govornika izvzemši poročevalca, ki bi bil govoril za ta predlog.

Govorili so ali za predlog Šmerlingov, da se vladi naroči, da naredbo prekliche, ali za predlog grofa Falkenhayna, da se prizna naredba kakor utemeljena v postavi in opravičena iz političnega stališča.

Najizbornejši govoril je od leve bive minister dr. Unger, — on je sijajen govornik in njegova juristična in politična izvajanja so neumljiva za nevesčake. Proti kaki pozitivni pisani postavi, pravi, naredba ni, pač pa je proti pravu, izvirajočemu iz navade, katera sicer ne velja v privatnem pravu, pač pa v javnem pravu, — in vsled „inveratae consuetudinis“ je v Avstriji nemški jezik uradni jezik.

Toda cela stavba njegovih razlogov zruši se z jednim samim od pravosodnega ministra in prof. Rande naglašanim razlogom, da če posvetovanje in načrt sodbe spada v notranji uradni jezik, bi moralo veljati to tudi za prvo instanco, in tudi sodnik prve instance ne bi smel koncipirati sodbe drugače, kakor v nemškem jeziku in bi jo moral v prevodu izdavat strankam. To pa se ne drzne vendar nikdo zahtevati in zagovarjati.

Sicer osvetljuje prof. Randa, kako neutemeljena je trditev, da je nemški jezik v Avstriji notranji uradni jezik, kazaje v Galicijo, kjer je poljski, in Tirolsko Primorje in Dalmacijo, kjer je vsled mnogih pozitivnih določeb italijanski.

Izborno osvetljeval je tudi prof. Maassen s političnega stališča vprašanje ter se skliceval na to, da tudi on gori za velikost nemškega naroda, njegove literature itd. in se je za to od nekaj nauduševal, toda nikdar ni mislil na to, da bi nemško veličastvo se povzdigovalo na troške drugih narodov.

Potem ko je še knez Lobkovic pojasnjeval s praktičnega stališča vprašanje in so s kratkimi besedami poročevalci svoje stališče označevali, se je prešlo na glasovanje in vsprejet je bil z dvema tretjinama predlog Falkenhaynov, vladi najpovoljnější.

Opekli so se vladni in Slovanstva nasprotniki. Za stališče vlade je to glasovanje velikega pomena. Ne bode več mogla, in tudi njeni posamezni člani ne, paktirati z levico, bodisi v jedni ali drugi zbornici, potisnena je popolnem na desno stran.

Boj o tem vprašanji bil pa je prav dvoboj mej najvišjega sodišča predsednikom in ministrom Pražakom. Upati je, da bo vitez Šmerling posledice izvajal iz tega poraza ter — šel.

K predlogu Schmerlingovemu.

(S Štajerskega.)

(Konec.)

Pa oddaljili smo se preveč od cilja. Govoriti smo le hoteli o Schmerlingovem in Taaffejevem govoru. Gosp. vitez Schmerling priznava sicer kot načelo, da ima stranka pravico zahtevati odlok in razsodbo v slovenskem jeziku. To je nekaj. Kako pa izvršujejo tisti uradniki, ki so Schmerlingovi somišljeniki, to načelo? V prvih instancah so na Spodnjem Štajerskem in Koroškem uradniki, ki so načelni nasprotniki tega načela. Poznamo sodnika, ki je uradnik na spodnjem Štajerskem, v okraji, kjer je le majhna peščica Nemcev, ki je slovesno izrekel, da, dokler bo on sodnik, ne bo podpisal slovenskega odloka rekoč, ker ne umeje novoslovenskega jezika. Pripetilo se mu je, da je v zapuščijske zadevi se obrnil do občinskega predstojnika v nemškem jeziku. Občinski predstojnik mu je odpisal, da on umeje samo slovenski in da mu naj torej blagovoli v tem jeziku naznaniti, kaj od njega zahteva. Tega sodnik ni storil; kako se je stvar potem vendar le rešila, nam ni znano; a vendar je čudno, če vlada taka animoznost proti našemu jeziku, da si dve uradni osobi, ki imata vsaka v svojem področji sveto dolžnost, skrbeti za občni blagor, tako odpisujeta. Pa kaj nam je odgovoril grof Taaffe? Rekel je, da je njemu glavna stvar, da je uprava v vsakem oziru pravična ne glede na to, ali uradnik, ki zna samo jeden jezik, dobi to mesto, za koje prosi, da pa morajo vendar pri starejših uradnikih veljati „Rücksichten der Billigkeit.“ Kaj to pomenja, si zna vsak sam misliti. To ne pomenja nič drugega, nego to, da ostane vse pri starem; to pomenja, da tisti prototip, o kojem smo spredaj govorili, sme še za naprej tako slovesno zatrjevati, da, dokler bo on sodnik, ne bo podpisal slovenskega odloka in razsodbe in da v slučajih, ako vendar le podrejeni pristav reši slovensko ulogo slovenski, mora tudi pristav sam pod svojo odgovornostjo podpisati tiste odloke, kateri se imajo uročati strankam. Kako se tedaj tukaj izvaja načelo „der Billigkeitsrücksichten.“

A vzemimo drugi slučaj in osvetljajmo ga od druge strani.

LISTEK.

Mabel Vaughan.

(Roman. V angleškem spisala Marija S. Cummins, poslovenil J. P—ski.)

(Dalje.)

Trinajsto poglavje.

In kdo si bil ti, da si v malenkosti svoje lastne sebičnosti hotel staviti meje

Svobodnemu toku vsake plemenite misli

In vsakega blagega dejanja, zapovedujoč čistim valovom,

Naj obstojé in naj ne teko dalje?

Čuditi se ni bilo, da je na Mabelo toli lahko uplivalo Dudleyevo šepetanje, kajti bila je kaj živega razuma ter je zmeraj rada poslušala nauke onih ljudi, katerim sta znanost in izkušnja dajali pravico, da so mladino vodili. To je bila pač jedna izmej najljubeznjivših in najbolj ženskih lastnostij, vsled katere se je prepričanju toli rada udajala; zato je tudi bila velika odgovornost onih, ki so se drznili zavirati prirodne nagone nje bitja. Res Ma-

bel ni bila toli breznačajna in breznačelna, da bi se dala kot mehki vosek vsem menjajočim se okolščinam prenejevati; temveč imela je kaj živ čut za dolžnost, veliko spoštovanje pred čednostjo in kaj plemenito hrepenenje odlikovati se, nekatera trdna načela so jej pa bile prave prednje straže, ki so trdnjavo nje vesti čuvali.

Pa dolžnost sebe same ne brani zmeraj z močjo, katera ne bi se lahko izgubila. Merilo kreposti in odličnosti se lahko menja in na skrivnem se da spodkopati trdnjava, ki očitne napade odbija. Da je Ludvika očitno žalila resnico in pravico, s tem je sicer dražila Mabel in nje blagosrčnost hudo skušala, vendar od te strani njenemu značaju ni pretila posebno velika nevarnost, dosta večja nevarnost pretila mu je od strani na videz hvalevrednih in vendar toli pogubnih načel, katerih Dudley ni toli očitno izrekal, temveč je le s posamičnimi besedami omenjal.

Ravno popisanemu večeru sledil je dan, katerega je Mabel vsak teden sprejemala razne obiskovalce.

Navadno je bila Ludvika pri njej ter jej pomagala, pa tudi ž njo vso čast in odgovornost de-

lila. Došlo je bilo nenavadno veliko gostov, a odšli so bili že vsi razen Dudleya. Zoper navado je gospod Vaughan hotel ta večer napraviti obed. Dudley, jeden izmej njegovih povabljenih gostov, prišel je bil kaj rano ter je s seboj prinesel nekaj posebno lepih in dragih bakrorezov, ki so kaj natančno in krasno tuje noše predstavljali. Dudley, gospa Leroyeva in Mabel so jih kaj pazno pregledovali, ker so si prav pristne značajne šeme za bližnji ples v šemah izbirali. Kar se je zaslislal zvonec pri hišnih vratih.

Bilo je prepozno, da bi pričakovali še jutranjih obiskovalcev, a tudi prerano, da bi gostje že k obedu prihajali.

„Kdo pač bi prišel o tej uri?“ rekla je Mabel ter je s prav dekliško radovednostjo stopila v senco z lavoriko zakritega okna in je pogledala na ulico. „Voza ni nobenega, pač mora biti Henrik ali pa oče.“

Obrnivši se od okna, je opazila, da je gospa Leroyeva listek krog prsta neskrbno ovijala ter slugi, kateri ga je bil prinesel, nagloma nekaj odgovorila.

(Dalje prih.)

Pripetilo se je, da je stranka v kazenski zadevi imenovala pričo N. N., dekle pri gosp. M.; dekla ni prišla k obravnavi in druge priče so rekly, da jej gospa M. ni dovolila in je pustila k sodniji. Glede na to, obsodi sodnik pričo v denarno globo, kakor postava zahteva, ker je sodnijski sluga izrekel, da je tistej priči, ki je bila prisotna onemu dogodku, osobno izročil povabilo. Priča N. N. se pritoži zoper ono globo in stvar pride pred Celjsko okrožno sodnijo.

Ta razveljavi določbo prvega sodnika „in der Erwägung, dass sich die Zustellung der auf keinen bestimmten Namen lautenden Vorladung lediglich als eine Verfügung des zustellenden Amtsdieners darstellt, daher nicht behauptet werden kann, dass Beschwerdeführerin der gerade an sie ergangenen richterlichen Vorladung nicht Folge geleistet habe.“

Dobro, izborna! Zdaj pa vprašamo slavno Celjsko okrožno sodnijo: ona pošilja slovenskim strankam izključno nemška povabila. Slovenska stranka mora vsekdar sodnijskega slugo povprašati, kedaj je dan v Celji in sluga jej raztolmači nemško povabilo. Ali ta prevod in raztolmačenje ni „eine Verfügung des zustellenden Amtsdieners?“ Če torej stranka ne uboga in ne pride k obravnavi, ali se sme oprostiti globo? Mi mislimo, da je „Verfügung des Amtsdieners“ v obeh slučajih; kajti v prvem ima on preudariti, je li pravej stranki izročil povabilo, v drugem pa ne samo to, nego on jej mora kot nekakov „consulens juris primae ordinis“ raztolmačiti tudi to, kaj sodnija zahteva od stranke.

Grof Taaffe je izrekel načelo „der Billigkeitsrücksichten“ v gosposkej zbornici. Vemo sicer ocnjevati njegove preudarke in razloge, vemo tudi uvaževati, kako se on ozira na kričanje a la dr. Ausserer in Derschatta ter drugod; kajti ta dva sta prijatelja in zaupna moža večine spodnještajerskih uradnikov in sicer tiste večine, ki imajo geslo: „le germanizujmo; le germanizujmo.“ Oscbito se sem ter tja razkoračita ta dva aposteljna nad vsemi uradniki, ki slovensko s slovenskimi strankami uradujejo; pa ta dva ne poznata razmer, kakršne so. Pravični uradniki na Spodnjem Štajerskem ne bodo nikdar odrekli in zaničevali pravične zahteve slovenske stranke, da dobi odlok v svojem jeziku; saj to priznava gosp. vitez Schmerling sam. Ako pa gosp. grof Taaffe pusti uradnike na Spodnjem Štajerskem, ki to Schmerlingovo načelo tako izvajajo, potem smemu reči, da so tiste „Billigkeitsrücksichten“ pretirane. Za danes pa končamo.

Govor slov. poslanca dr. L. Gregorca

v državnem zboru dne 3. maja 1887.

(Dalje.)

G. Ausserer je v svojem govoru tudi rekel: „ko bi jaz kedaj minister postal.“ Oj ljubi Bog, Ausserer minister!? (Burna veselost). Kedars se to zgodi, tedaj imamo vedeti, da je v skrivnem razodetji sv. Janeza apostola omenjena „poslednja ura“ nastopila za Avstrijo. On kot minister bi ta koj začel Avstrijo trgati in deliti. Vsaj je sam izpovedal, kako tukaj misli. Delal bi, kakor mesar v mesnici, kedar meso na kose seka in prodava. (Smeh na levi). No, in tedaj bi res nastopil „finis Austriae“ t. j. konec Avstrije. Vender g. Aussererjevo prorokovanje se meni ne zdi verjetno. Rabil je namreč primero, ki jo na laž stavi. Domišljija njegova peljala ga je v Trst mimo navtične akademije na globoko morje. Tu stoji ladija, ki je bila ob skalo trčila, da je luknjo dobila, skozi katero voda sili v njo, kmalu bode morala utoniti. To mu je uboga Avstrija. No, bral in čul sem že mnogokrat, da je najzanesljiveje znamenje, da ladija utone, če jo podgane zapuščajo in bežijo. Toda če po Avstriji pogledamo, ni videti nikakor, da bi jo podgane že zapuščale, marveč čutijo se zelo varne in jim dobro gre! (Klici na levi: kdo so te podgane?) Mislim torej, da bode Avstrija še prav dolgo obstajala. (Poslanec Prade: Kdo so podgane, Nemci ali Slovenci? — Klici na desni: mir! — Poslanec Vošnjak: prosim ne izpraševati govornika! — Poslanec dr. Foregger: ako govornik rabi žaljivo pripodobo, moremo ga vprašati. — Poslanec dr. vitez Tonkli: Vi niste pred sednik! — Živahni klici na desni: mir!)

Tukaj imamo dokazov, da je opozicija postala nesposobna, da bi prišla državi na krmilo. Grof Taaffe je ta učinek dognal ter si pribavil tako

zaslug za Avstrijo. Sedaj bode lažje Avstrijo iznova urediti.

Dve nalogi postavilo si je ministerstvo precej v začetku pa ju ni moglo srečno rešiti. Ni moglo namreč ne ravnotežja mej dohodki in potroški državnimi dognati niti narodov pomiriti in spraviti. Prvo nalogo bi bilo skoro srečno rešilo. Toda stroški za oroženje vojske so njej smoter zaželjeni dosegni zabranili. Narodov pa nikakor ni moglo pomiriti. Borba mej narodi razsaja sedaj huje, nego poprej, to pa v obeh polovicah avstrijske države, na Ogerskem ravno tako, kakor pri nas. Moramo pa pravično soditi. Vso krivdo na sedanje ministerstvo zavaliti, to bi ne bilo prav. Bilo je namreč nekoliko takih opovir, katerih ministerstvo ne bi moglo odstraniti niti pri najboljše volji ne. Hočem v naslednjem govoriti o teh opovirah in zadržkih, ki so ob enem uzrok, zakaj narodni prepiri ne prenehajo mej nami. Mislim, da tako popolnem opravičim, zakaj glasujem za dispozicijski fond.

Cesarstvo avstrijsko raztrgali so na dvoje. To je takozvani dualizem in ta nesrečni dualizem imenoval je nedavno češki poslanec dr. Gregor: zločinstvo, prizadejano državnej jedinosti. Izraz je trd, pa resničen in zato dobro označujejo njega nesrečne posledice nemškega pesnika Schillerja besede: „das ist der Fluch der bösen That — Dass sie fortzeugend Böses muss gebären“. Najhujše zlo izmej vsega, kar ga je dualizem pouzročil, pa so narodni prepiri. Teh sicer poprej tudi ni manjkalo. Toda dualizem jih je podnetil, da s plamenom gorijo. Pa tudi drugače biti ne more. Kajti dva naroda postavlja dualizem vsem drugim v varuha in strahovalca. Na Ogerskem hočejo vse pomadjariti, pri nas vse ponemčiti, oziroma polahoniti. Toda v Avstriji živijo tudi Slovani in Rumuni. Ti se ne dajo raznaroditi, branijo svojo narodnost. Vsled tega je naroden prepir, narodna borba neizogibna. Dokler bo tako država razklana na dva kosa, niti misliti ni, da bi mogli dospeti do narodne in jezikovne enakopravnosti. Dualizem zanika enakopravnost in ustvarja dve ječi, kjer so Madjari in nemški liberalci v zvezi z Italijani vsem drugim narodom avstrijskim postavljeni za — jetničarje. Grof Taaffe ni pomagal dualizma uvesti, pa po svojem mnenju tudi naloge ni dobil odpraviti ga. Toda narodi avstrijski, mi poslanci smo dolžni, misliti na to, da dualizem zatremo in Avstriji do njene prejšnje jedinosti in celokupnosti pomoremo. Kajti tega je treba, ako hočemo pravi in vstrajni mir narediti mej narodi. Vem, da ministerstvo samo tega ne zmore. Treba je še drugih faktorjev ali sredstev. Jugoslovani, namreč Srbi, Hrvati in Slovenci smo zelo tega mnenja, da so dnevi dualizma že šteti (Živahni klici: čujte! čujte! na levi). Nam se hoče dozdevati, da se že nareja podporišče, na katero zastavijo zvod (navor, hebel) ter madjarski šovinizem prekopicnejo. (Čujte! na levi). Saj drugzega ni treba, kakor da Avstrija ne dopušča Francoske zopet potlačiti ter se z Rusijo zastran balkanskega poluotoka na mirnem pobota, kakor smo nedavno v novinah čitali, da se je pobotala l. 1878 z njo zastran Bosne in Hercegovine. Tedaj je pa Avstriji mogoče svojo oblast raztegniti do Soluna ter ustvariti avstrijsko jugoslovansko upravno skupino, ki bode dovolj močna brzdati Madjare. (Živahni klici: Čujte na levi. — Poslanec Neuwirth: to je program. — Klici na desni: mir!) Tedaj bode konec dualizma.

Drugi glavni vzrok nepretrganim narodnim preprirom pri nas je po mojem mnenju sedaj obstajajoča deželjska samouprava ali deželjska avtonomija z njenimi krivičnimi volilnimi redi.

To se kaže osobito v deželah z raznimi narodnostmi in takšnih kronovin štejem največ na primer Češka, Moravska, Šlezka, Bukovina, Tirolska, Koroška, Kranjska, Goriška, Trst, Istra, Dalmacija. Tukaj nastane najpoprej borba za večino v deželnem zboru. Pulijo se pa za večino ne toliko politične, marveč narodne stranke. Sedaj pa izkušnja uči, da katerakoli stranka ali narodnost večino dobi, ta si prizadeva potem na vse kripilje to večino izkoristiti brezobzirno zoper manjšino, ki je večini izdana na milost in nemilost. (Poslanec dr. Foregger: Dalmacija! — Poslanec Vošnjak: Gradec! — Poslanec dr. Foregger: no, Vi imate uzrokov pritoževati se!) Narod, ki ima večino, polasti se najprvle deželjske mošnje

ter jo skuša vsako leto izprazniti pred vsem na korist svoje stranke, na korist svoje narodnosti; polasti se tudi šolstva in skuša narod, ki je v manjšini, raznaroditi in polagoma zatreti. (Poslanec Vošnjak: tako delajo v Gradcu!) Ker se pa še črv zvija, kedar nanj stopiš, brani se tudi narod, ki je v manjšini, in narodna borba je v deželi, ki nam pobira najboljših močij in kali že družbinski mir. Sedanja deželjska samouprava, to je načelo nasilstva, načelo posilovanja drugega po drugem in nasledek je borba vseh zoper vse! (Čujte! čujte! na levi.) Zatorej mislim, da bode vsak izobražen človek, vsak pravi avstrijski domoljub pristržno želel, naj bi narodnih preprirov pri nas vendar že konec bil. Dobro, tedaj pa sezimo po sredstvu, ki je že izumljeno, da celo v zakonu določeno. Podobno je onemu, kojega se poslužujejo v hišah, kder se stranke ne morejo same porazumeti mej seboj. Prezaprejo jih (Prav na levi.) Kakor sedaj kaže, ni misliti, da bi narod drugemu narodu bil pravičen v narodnih zadevah. To je sicer obžalovati, pa utajiti se ne da. Dobro, tedaj pa narazen s prepirajočimi se narodnostmi! (Prav, na levi.) Naj se prepove, zabrani Nemcem v šolskih rečeh ukazovati Slovanom. (Klici na levi: tedaj hočete dežele na dvoje razkosovati!) pa tudi Slovani naj ne sklepajo in ne določujejo Nemcem, kakšne šole bi naj ti imeli. Takšne reči se naj dotičnemu narodu samemu prepuščajo. Ta bodi v narodnih svojih rečeh sam svoj sodnik. (Res je, prav tako! na levi.) Vsaj se ima narod sam najbolje zanimati za samega sebe; on ima za to najboljših, najnežnejših čustev. On sam bode vselej najprimernejša sredstva izumil, sklepal in prirejal. (Poslanec Richter: le dosledno!) Za sleharni narod se naj priredijo narodne upravne skupine, (Poslanec dr. Derschatta: ter naj upravo vsak narod plačuje sam) kjer bo vsak narod sam svoj gospod zastran svoje narodnosti. Tedaj odpade predmet sedanjim narodnim preprirom in teh je konec! (Klici na levi: zelo gotovo.) Moja misel ni kaj novega. Že l. 1848 so jo sprožili na državnem zboru v Kromerizu in pozneje v znanem članu 19. državljskih osnovnih pravic njej dali obliko zakona. Ta veli namreč: „vsi narodi v državi so enakopravni, vsak narod ima nekrhljivo pravico varovati in gojiti svojo narodnost in jezik.“

Vpraša se, kdo ima ta člen 19. izvesti? Deželni zbori gotovo ne, ker v zakonu še niti imenovani neso; vlada pa le toliko, kolikor izvedenje ovega člana pripada eksekutivi. Pravo sredstvo, pravi organ za izvedenje naznačen je v članu samem: vsak narod ima nekrhljivo pravico varovati in gojiti svojo narodnost in jezik. Če ima narod to pravico do svrhe, do namena, jo ima tudi do potrebnega sredstva, a tega sredstva še nema noben narod in ga treba ustvariti, da sleharni narod po njem izvaja člen 19. ter varuje in goji svojo narodnost in jezik. In to sredstvo so izvoljeni narodovi zastopniki in ti vkupe skrbijo, da se izvaja člen 19. To razumem pod besedo: narodna samouprava, narodna avtonomija.

(Dalje prih.)

Petindvajsetletnica slovanskega pevskega društva.

Na Dunaji, 8. maja 1887.

(Izv. dop.)

—1. Odkar živé Slovani na Dunaji, neso še praznovali slavnejših dnij, kakor so bili oni petindvajsetletnice „Slovanskega pevskega društva“ prvega in najstarejšega slov. društva na Dunaji. Bili so to veliki slovanski prazniki. Vse, kar čuti v sebi biti slovansko srce, hitelo je v javnem svetu kazat svojo slovansko zavest, pripomoči hotel je vsak po svojem, da se v metropoli avstrijske dokumentuje slovanska naidušenost, slovanska sloga, slovanska krepost! Kakor se mnogoštevilna rodbina veseli srebrne poroke svojih roditeljev, deluje in se trudi vsak član rodbinski, da se sijajno obnese roditeljev častni dan, tako je tudi vsak zavesten Slovan, živeč na Dunaji, deloval in skrbel za praznik petindvajsetletnice „Slovanskega pevskega društva.“ In res ti slavnostni dnevi ostanejo ne le v zgodovini imenovanega društva, temveč v zgodovini vseh Dunajskih Slovanov zapisani z zlatimi črkami.

Petindvajsetletnica bila je pričeta s slovesno božjo službo v nedeljo 1. majnika v cerkvi sv. Ane, kjer je slavnostno pridigo imel ob 10. uri gosp. V. Michele. Cerkev bila je prenapolnjena, v njej si videl veliko število izmej prvih Dunajskih rodbin

slovanskih. Slovesno sv. mašo je služil g. dr. Horny, infulovani prelat pri sv. Štefanu na Dunaji, z veliko asistencijo. Slovaško pevsko društvo pevalo je pri sv. maši pod vodstvom družega pevovodje gosp. J. Jifika v skoro vseh slovanskih narečjih: hrvatski „Kyrie“ iz maše Petra Kneževića, slovenski „Gloria“ od Nedveda, češki „Graduale“ od K. Bendla, hrvatski „Credo“ od Kuhača, „Oratorium“ po ruskih napevih Bortnianskega (mešan zbor), „Sanctus“ po Kijevskih napevih, „Benedictus“ od Jahode (mešan zbor češki) in „Agnus“ slovenska skladba Nedvedova. Zbori peli so se izredno precizno in lepo.

Istega večera priredilo je v slavo petindvajsetletnice „Slovanskega pevskega društva slavnostno predstavo češko gledišno društvo „Pokrok.“ Igrala se je Mozerjeva veseloigra „Slavnost založeni“ (Slavnost ustanovitve) z izvrstnim uspehom. Članovi „akademikega spolka“ igrali so mej posamnimi dejanji slovanske pesni.

Jubilejni koncert.

Odbor slovanskega pevskega društva položil je vso svojo skrb, ves svoj trud, da se slovansko petje sliši pred najširšim občinstvom v največji in najkrasnejši dvorani Dunajski. V ta namen bila je najeta velika dvorana Dunajskega glasbenega društva. Dne 2. majnika bila je v tej dvorani glavna skušnjava, h kateri so prišli tudi slavni češki skladatelj Dvořák iz Prage, ruski umetnik Lešetický in slovenskemu občinstvu tudi že znani najslavnejši mej živečimi goslarji Fran Ondříček, ki je tudi k slavnosti nalašč prišel iz Prage. Sodeloval je tudi ves orkester c. kr. dvorne opere.

Preidimo k jubilejnemu koncertu samemu. Veliki slovanski plakati oznanjali so že 14 dni prej ta izreden slovanski koncert. Čeravno je odbor bil skrajno nekako v skrbeh, kako da bi napolnil velikansko dvorano glasbenega društva, spremenila se je ta skrb nekatere dni pred koncertom v začudenje in radost, kajti prodane so bile lože, prodani vsi prostori v parketu in na galerijah, in sedaj pričele so povpraševati slovanske plemenitaške rodbine po ložah, ki so bile že prodane. Začela se je nekaka agijotaza za lože in boljše prostore in oni, ki so jih bili pokupili, bili so naprošeni, vzeti namestu lož druga mesta. Tako so plemenitaši pokupili večino lož.

Koncertnega večera valile so se cele tolpe v velikansko ono dvorano. Sijajnejšega in mnogoštevilnejšega občinstva slovanskega nikdar prej še ni videla ta dvorana in tudi Dunaj ne. Prisotni so bili izmed plemenitstva: ruski veleposlanik knez Lobanov-Rostovski, knez Czartoryski, kneginja Kinska, kneginja Montenuovo, kneginja Lubomirska, rodbina kneza Schwarzenberga, grofinja Althan, grofinja Arenberg, grofa Jan in Alfred Harrach z rodbinama, grof Schönbörn, grof Rudolf Chotek, guverner „Länderbanke“ grof Wodzicki, grofinja Almasy, grofinja Fünfkirchen, grof Zamojski s hčerjo, grofinja Gyžicka, grof Kaunitz, komtesa Sternberg, grof Kolovrat-Krakovski, ruski generalni konzul Kubastov, grofica Grävenitz, grof Berthold, baron Helfert, srbski metropolit Kosačević itd. Mnogoštevilni državni poslanci vseh slovanskih plemen prišli so tudi, na čelu čeških dr. Rieger, izmed slovanskih bili so navzoči: dr. Ferjančič, dr. Gregorec, Hren, dr. Poklukar, prof. Šuklje, dalje dr. Vitežić, vseučilišni profesor dr. Jagić z rodbino, minister-ski tajnik Levičnik, slavni naš Stritar, dr. B. Ipavec prišedši navlašč iz Gradca, dr. Dragotin Prus iz Konjice, Vršec iz Celja, posamniki prišli so iz Šlezije, deputacije z Moravskega in Češkega.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. maja.

Naučno ministerstvo je zaukazalo, da morajo vse neposredne uloge na naučno ministerstvo pisane biti v uradnem jeziku centralnih oblastev, to je v nemščini. Tu se zopet vidi, kako se daje prednost nemščini pod sedanjo vlado.

Češki časopisi so jako nevoljni, da se je prepovedal slavnosten sprevid ob petindvajsetletnici „Sokolovi“. Češke slavnosti, pravi „Hlas Naroda“ se neso prepovedovale celo pred 20 leti, ko so najbolj zatirali Čeha. Dr. Gregor bode zaradi tega vlado interpeloval v državnem zboru in ves češki klub bode podpiral interpelacijo.

Hrvatski ban je odpotoval s sekcijkim načelnikom Stankovićem in tajnikom Spitzerjem v Budimpešto, od koder odpotuje v Slavonijo, kjer bode prepotoval in ogledoval Gradišanski, Brodski in Petervardinski okraj.

Sedanjo legislativno dobo ogerškega državnega zbora bode nekda kralj osobno zaključil v drugi polovici maja. V Budimpešti se že delajo priprave za prihod vladarja.

Vnanje države.

Bolgarska vlada je sklenila v kratkem sklicati malo sebranje. Velicega sebranja pa še sedaj ne bodo sklicali, ker se velevlasti neso sporazumele o nikakem kandidatu za bolgarski prestol. Kadetom so se zopet dale puške, ki so se jim bile vzele.

Srbska kraljica Natalija bode kot grofinja Takovska 12. t. m. s prestolonaslednikom po Dunavu odpotovala v Turn Severin, od tam se po železnici odpelje v Bukurešt, kjer ostane dva dni. Iz Bukurešta odpotuje v Jassy, kjer ostane jeden dan, iz Jassy pa pojde potem v Odeso. V Odesi ostane tri dni, potem pa odpotuje v Jalto v Krim. Kraljico spremljajo dvorne dame Bucovičeva, Jurjovičeva in Bogičevićeva, pobočnik podpolkovnik B. jatović, odgojitelj kraljeviča naslednika dr. Dokić in profesor Djordjević.

Glasi ruske vlade „Nord“ zanikava trditve „Nord. Allg. Zeitg.“, da bi bila Rusija res Avstriji že naprej prepustila Bosno in Hercegovino. Gorčakov le 1878. leta ni mogel ničesar doseči, ker ga Bismarck ni dosti podpiral. Pozneje je Rusija zvedela, da je bil Bismarck jezen, ker je Rusija 1875 zabranila Nemcem napasti Francijo. Če draga vojna 1877. leta ni imela pravih uspehov, za to se ima Rusija zahvaliti Bismarcku in Beaconsfieldu. Leta 1878. je Bismarck zamudil lepo priložnost, pridobiti si simpatije Rusije.

Turški sultan se je nekda izjavil, da se neče pogajati samo z jedno vlastjo o rešitvi bolgarskega vprašanja. Ta izjava, če je resnična, je naperjena proti Rusiji. Ruski veleposlanik Nelidov je že dalj časa prigovarjal sultana, da bi se Turčija in Rusija sami sporazumeli o kakej rešitvi bolgarskega vprašanja.

Francoski ministerski predsednik je naznanil budgetni komisiji, da bode vlada dobro preudarila vse nasvete, kje bi se kaj dalo privarovati pri državnem gospodarstvu. Predvčeraj so bile v Parizu ožje volitve za mestni zbor. Voljenih je 34 avtonomistov, 6 oportunistov, 10 konservativcev. Ožjih volitev je 30.

„Elsass-Lothringische Zeitung“ objavila je cesarski dekret, da Nemčija zgradi več utrdb pri Wautzenau-u blizu Strassburga. Te utrdb morajo biti gotove do konca avgusta.

Španska vlada je kupila po posredovanju španskih pomorskih častnikov za 125.000 frankov na jugu od Massauahe od roda Somalis precej zemlje, da bode napravila postajo za prevoz in trgovino. Svojemu komisarju je ukazala, da naj skuša obraniti dobre razmere z Italijani in Abisinci, ker nova španska naselbina ima samo trgovske smotre.

„Nord“ se piše iz Peterburga, da se pogajanja o afganskem vprašanju ugodno vrše. Anglija in Rusija kažeta, da sta pripravljena druga drugej precej prijenjati in je zatregadelj precej upanja, da se bodeta Anglija in Rusija popolnem sporazumeli. Druga poročila iz Peterburga pa baš nasprotno zatrjujejo.

Domače stvari.

— (Klub mestnih odbornikov) izvolil si je včeraj g. dr. Bleiweisa-Trsteniškega predsednikom, g. V. Petričica podpredsednikom.

— (Zloba ali neumnost?) Piše nam narodnjak z Notranjskega: Vsled Vašega uvodnega članka „Slovenske tiskovine“ z dne 16. aprila naročil sem dne 17. aprila pri c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaji slovenski drž. zakonik in kazenski zakonik, ter v ta namen doposlal 1 gld. 65 kr. Ker nesem ničesar dobil, povprašal sem čez 14 dni, kako in kaj? Mesto knjig pa sem dobil 1 gld. 59 kr. po nakaznici nazaj, na kuponu pa odgovor: P. T. „Gemeindegesezt (za kar nesem prašal), Strafgesetz in bürgl. Gesetzbuch, kroatish, ist hierorts nicht am Lager. Betrag folgt zurück. K. k. Hof- & Staatsdruckerei Verlags-Expedit.“ Ta odgovor vse pove. Dotični odpravitelj mora biti zagrizenec, nedostaje pa mu tudi točnosti, kajti naročila ni čital, ali pa ga ni razumel. Oboje žalostno za državno tiskarno.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima svoj deveti in v tej sezoni zadnji večer v soboto 14. maja v hôtelu Müller, I. Graben, št. 19. Čital bode gosp. inženir R. Poznik: „O Stritarjevem dvorci.“

— („Rogača“) izšla je 9. številka z raznovrstno vsebino in mnogimi podobami, mej katerimi je tudi dr. Keesbacherjeva. Posebno ugajajo nam „Postopačeve pesmi“.

— (Tiskovna pravda „Hrvatske“.) Dne 11. decembra l. l. bil je urednik „Hrvatske“ gosp. Štefan Zavrlić zaradi članka „Poslanica Križevčanom“ obsojen na 16 mesecev teške ječe in na 100 gld. globe, oziroma 20 dni zapora, dopisnik Žugaj na jeden mesec zapora, izdajatelj „Hrvatske“ pa na 2300 gld. izgube na kavciji. Včeraj je bila v tej zadevi obravnava pred stolom sedmorice. Sodišče je obtožence krivim spoznalo, kazni pa deloma znižalo. Zavrlića je obsodilo na 8 mesecev teške ječe in 50 gld. globe, Žugaja na jeden mesec zapora, izdajatelja „Hrvatske“ pa na 1200 gld. izgube za kavciji.

— (Z Reke) se piše: Pred dvema mesecema pripeljal se je z Dunaja znan bankir s svojo rodbino na Reko, kjer je bival v hotelu „Evropa“ dva meseca. Na razpolaganje imel je 12 sob in za potrebo in hrano bilo je dobro skrbjeno. Po dva mesečnem bivanju zahteval je račun, ki se mu je tudi uročil. A račun zdel se mu je previsok in poravnal ga je stoprav po daljšem pogajanju. Posestnik hotela g. Gorup, kateremu ni toliko za dobiček, kakor za dobro ime svojega hotela, poklonil je vso v dotičnem računu izkazano vsoto, to je 3000 gld., otroškemu zavetišču „Clotilde“ in tako ožigosal Dunajskega bankirja židovsko umazanost.

— (Letošnje velike jesenske orožne vaje) vršile se bodo vsled ukaza vojnega ministerstva za 28. peš-divizijo, to so pešpolki št. 7, 17 in 97 in pa lovski batalijoni št. 8, 27, 7. in 20. in pa za 14. peš-brigado to so pešpolki št. 61 in 62 in lovski batalijon št. 19 kakor pred nekaterimi leti zopet v okolici Postojine in Sv. Petra na Notranjskem, in se imajo izvršiti s 7. septembrom t. l. Teh vaj udeležita se tudi domača bramborska batalijona št. 24 in 25 in pa določeno število konjice in topništva.

— (Z Bleda) se nam piše: Pri sobotni volitvi bili so občinskimi svetovalci izvoljeni gospodje: Viktor Klinar in Josip Žerovec iz Mlina, Janez Šarl iz Kupljenka. Opozicija ima v zboru samo jeden glas.

— (Z Rakeka) 9. maja. Prvi letošnji čelbelni roj bil je v tej okolici dne 9. maja pri gosp. nadučitelji na Rakeku.

— (Včerajšnji mesečni semenj) bil je kaj slabo obiskan. Živine se je prignalo 417 glav in sicer: 152 konj, 123 volov, 114 krav in 28 telet. Ta pot Ljubljanski konji neso smeli na semenj, ker je vlada vsled dveh smrkavih konj, ki sta se zadnje dni v Ljubljani konstatovala, to strogo prepovedala.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 10. maja. Za vnetjem pluć obolela nadvojvodinja Marija Rainer je noč precej mirno prebila. V pojavih boleznih nobene bistvene premembe.

Dunaj 9. maja. Cesar podaril za pogorelce v Prešavu 10.000 gld. — Cesar vsprejel opoldne grofa Andrassyja v avdijenci.

Novi York 9. maja. V Novi Mehiki neprestani potresi. Mesto Montezuma razdejano.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodeci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (19—3)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—31)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
9. maja	7. zjutraj	734-37 mm.	14-2° C	sl. zab.	d. jas.	
	2. pop.	734-65 mm.	18-2° C	sl. vzh.	d. jas.	0-00 mm.
	9. zvečer	736-80 mm.	11-8° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura 14-7°, za 1-9° nad normalom.

Dunajska borza

dne 10. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81-10	81-20
Srebrna renta	82-36	82-35
Zlata renta	111-90	111-90
5% marena renta	96-95	96-95
Akcije narodne banke	875-—	876-—
Kreditne akcije	279-20	279-—
London	126-95	126-95
Srebro	—	—
Napol	10-05	10-05
C kr. cekini	5-98	5-98
Nemške marke	62-27 1/2	62-27 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 128	gld. — kr
Državne srečke iz l. 1864	100	165
Ogerska zlata renta 4%	100	50
Ogerska papirna renta 5%	87	50
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	50
Kreditne srečke	100 gld. 175	—
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	231	25

Vajene šivilje za obleko

se vsprejmejo v trajno delo.

Kaj več se izve: na Fran Josipovi cesti št. 5, pritlično. (341—2)

Podpisani daje dozvaj v Idriji dobro znano

gostilno „Pri zvezdi“ z lepim vrtičem

zraven hiše, katera leži na Glavnem trgu blizu farne cerkve, **takoj v najem.**

Natančnejše ponudbe in pogodbe naj se pri podpisnem posestniku v Idriji skrajno do 20. t. m. pisмено ali pa tudi ustno uložijo in poizvedo.

V Idriji, dne 5. maja 1887.

Martin Dežela,
posestnik.

(335—2)

V najem se da kovačnica s kladivom,

blizu železnice, nekaj zemlje, močni pad vode, trije ognji, vsa orodja, stoji na lepem kraju in ni blizu nobene konkurence. — Več se zve pri gospodu Ivanu Plaser-j, posestniku, Radeče, Zidani most, Dolenjsko.

Poletno stanovanje.

Hiša s šestimi sobami in kuhinjo se odda za poletno stanovanje. Sobe se oddajo skupno ali posamezno. Hiša leži pod Stolum, pol ure od Lesca, v prav lepem in zdravem kraju, zraven nove postaje Žironica, katera se bo odprla 1. junija. Bolj natanko se izve pri Janezu Čop-u v Mostah, p. Lesce, Gorenjsko. (355—1)

Tuji:

9. maja.

Pri steno: pl. Pfügl, grof Piat z Dunaja. — Zuckerman, Steiner s Češkega. — Landesman iz Jägerndorfa. — Salomon, Lučka z Moravskega. — Lipner, Königsberger, Massmann z Dunaja. — Herrenschwand, Sperling iz Gradca. — Werhan iz Celja. — Ogoreutz iz Rudolfovega. — Zgur iz Radovljice. — Gustin iz Metlike. — Gaudia iz Ponikve. — Novak iz Idrije. — Klinert z Gorenjskega. — Witthen iz Trsta.

Pri restor: Regoli, Theuman z Dunaja. — Ledner iz Budimpešte. — Pipp, Musch, Filipp z Nemčije. — Noe, Schaffranek z Dunaja. — Verbič iz Celovca. — Vanigl iz Trsta. — Baron Ritter, pl. Gungenthaler iz Gorice. — Fröhlich, Pock z Dunaja.

Pri juinem kolo-dvoru: Hrvat iz Pulja. — Dertel iz Kočevja. — Zgur iz Kamnika. — Fuchs iz Gradca.

Učenca

čvrstega, ki je dovršil 1. realko in je slovenščine in nemščine zmogen v govoru in pisavi, vsprejme takoj v trgovino z mešanim blagom **Josip Bruss v Dolenjem Logatel.** (353—1)

Dober postranski zaslužek!

Gld. 100 do gld. 300 na mesec more pri nas prisluziti vsakdo s prodajo zakonito dovoljenih srečk na obročna plačila in to jako lahko, brez kapitala in brez rizike. Ponudbe naj se pošiljajo v nemščini na Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Co., Budapest. (354—1)

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

8 let sem bolehal tako silno za naduho, da sem že bil šel v občno bolnico v Pragi, da bi ozdravel. Pa vsa prizadevanja zdravnikov bila so zaman. Zvedel sem za dr. Rosov balzam. Ko sem ga užival popolnem po predpisu 14 dni, sem bil že precej boljši, čez pet mesecev pa sem bil že popolnem dober. Da govorim resnico, lahko povprašate dra. Schütze-ja ml., ki me je res prav po očetovski zdravil, toda zaman. Nadejam se, da bode to zdravilo tudi drugim tako pomagalo, zategadelj priporočam vsem, ki imajo podobno bolezen, da naj se sami preverijo.

Z velespoštovanjem Jan Ježek v Holleieh.

Hitro in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetosti, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenosti želodca z jedmi, zaslinjenju, krenem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevisih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja svo delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne E. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Ploccil, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccaroioh, lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofoletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; E. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Josip Wario, lekar. V Ogledju: Della Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravallo, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Da se izognejo vsakej prevari,

opozarjamo vse častite naročnike, da ima vsaka steklenica po izvirnem mojem receptu napravljenega dr. Rosovega zdravilnega balzama na jedne strani v steklo utisneno mojo firmo s zakonito zavarovano mojo varstveno znamko (orel s ščitom na prsih, na katerem so črke „Dr. R.“), na nasprotni strani pa tu zraven natisneno vigneto. Steklenica je zamašena s kovinskim zamaškom, na katerem je tudi utisnena moja varstvena znamka. Steklenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v skatljice iz modre lepence z naslednjim českim, nemškim, ogerskim in francoskim napisom po podolžnih straneh:

„Dr. Rosov zdravilni balzam“ iz lekarne B. Fragner-ja, „pri črnem orlu“, v Pragi, št. 205—III., na konci skatljice je pa natisnena zgoraj omenjena zakonito zavarovana varstvena znamka. — Če ni vse popolnem tako, kakor je zgoraj opisano, zmatrati se mora vsak izdelek za ponarejen.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične oteklene in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in oteklene se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem svo gnojico na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem se le se mazilo nanje prilepi.

V skatljicah po 25 in 35 kr.

(90—9)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

BRATA EBERL

prodajata najboljše in najcenejše

oljnate barve, lake in firneže

lastnega izdelka, na debelo in drobno, nadalje

prstene in kemične barve in čopiče ter vse v njihino stroko spadajoče blago. (87—69)

LJUBLJANA. Za frančiškansko cerkvijo, v hiši gospoda J. Vilhar-ja hiš. šte. 4. LJUBLJANA.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in enostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri Ivanu Luckmann-u; v Beljaku pri Math. Fürst Sohn. izumitelj in jedini izdelovatelj priskega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

JEAN SCHREY, nasladna pekarija.

Prodajalnica:

v Židovskih ulicah, v Gerlicijskeji hiši.

Usojam si svojim častitim naročnikom in slav. občinstvu nanznanjati, da sem zaradi priročnosti mnogih svojih čast. naročnikov

odprl

ново prodajalnico

v Židovskih ulicah,

v katerej se dobi vsak dan trikrat sveže pečeni kruh razne vrste. ržen kruh tudi vsak dan zveče pečen in sicer ob 6. uri zjutraj in 10. uri dopoldne. Ob istem času dobi se sveže pečen kruh tudi v moji prodajalnici tik „hotela Pri slonu“ in v prodajalnici v moji lastni hiši, Gradišče št. 5. V vseh treh prodajalnicah vsprejmo se tudi naročilo, da se kruh na dom dostavi, katerim naročilom se tudi v malem točno in prav rado ustreže.

(352—1)

S spoštovanjem

JEAN SCHREY, pekovski mojster.